

TDP013 - Webbprogrammering och interaktivitet

Föreläsning 2:
JavaScript, Node.js, Mocha och MongoDB

Robin Keskisärkkä
robin.keskisarkka@liu.se

Institutionen för Datavetenskap (IDA)

Återblick från föreläsning 1

- HTML
 - Definierar struktur
 - Element representeras i DOM-trädet
- CSS
 - Definierar visuell stil och layout
 - Boxmodellen
 - Selectors för att välja ut specifika element
- ES6
 - Specifikationen för Javascript
 - Variabeldeklarationer (**var (varning!)**, let och const)
 - Prototyper och objektorienterad programmering
 - Navigera i och modifiera DOM-trädet

Den statiska webben

- HTML, CSS och Javascript sparas på filer
- Dokument skickas till och tolkas av webbläsaren
- Dokument förändras aldrig (annat än när de manipuleras manuellt)
- Varken praktiskt eller skalbart

blocket.se Lägg in annons Annonser Slut

Priset är 10 - 120 kr beroende på [kategori](#). Betala med kort, eller telefon.
Annonsgränslas efter Blockets [regler](#) och ligger ute i två månader.

Kategori:

Privatperson Företag

Namn:

E-post:

E-postadress i väntande namnen

Telefon: Ange även riktnummer Dela telefonnummer

Anonymt nummer: Visa ett anonymt telefonnummer i annonsen som vidarekopplas till ditt valda nummer. [Se mer info](#)

Säljes Köpes

Län:

Kommun:

Rubrik:


"Säljes" eller "Köpes" ska inte skrivas i rubriken.

Text:

Har du en bild som du vill dela med oss? [Ladda upp bilden](#)

SKEPPSHULT Natur 28tum 5-vxl

© BLOCKET.SE/SÖRS Säljes av Thomas RECYKLING 26 JUNI 2012. [Lägg in i bokmärken](#)




24-4510: Typ: Biljetter - Högstpris: - Visa mer

Det jobbas kraftigt på att återvinna och återvinna av Thomas RECYKLING

Titel:

- Nytt pändningsbruk cremstjärns JAGGASHK bilmodell 50-620 från SCHWABE
- Nytt Hovringstjärns bilmodell TROCKS 1850
- Nytt tosktillbehör
- Nytt ljus och signallykt för jätterygghjul
- Nytt pedaler
- Nytt bakomstycke
- Nytt skivhjul till 1850

[Lägg in annons i bokmärken](#)



[Thomas RECYKLING](#)

LINKÖPINGS UNIVERSITET


- Användare fyller i formulär
- Annons dyker upp på hemsidan
- Vem skapar HTML, CSS och Javascript för hemsidan?


Search All Departments

"bike"


Related Searches: [bicycle](#), [kids bike](#), [mountain bike](#)


Showing 1 - 18 of 256,688 Results

- 

Takara Kabuto Single Speed Road Bike by Takara (Aug 16, 2010)
[Buy new \\$109.99 - \\$239.95](#)
 3 new from [\\$189.99](#)
 ★★★★★ (40)
 El gicle for **FREE** Super Saver Shipping.
Sports & Outdoors: See all 119,303 items
- 

Sports & Outdoors

Bikes & Scooters	Bikes & Cycles
Cycling Equipment	Mountain Bikes
Kids' Bicycles	Road Bikes
Cycling Clothing	Exercise Bikes
- 

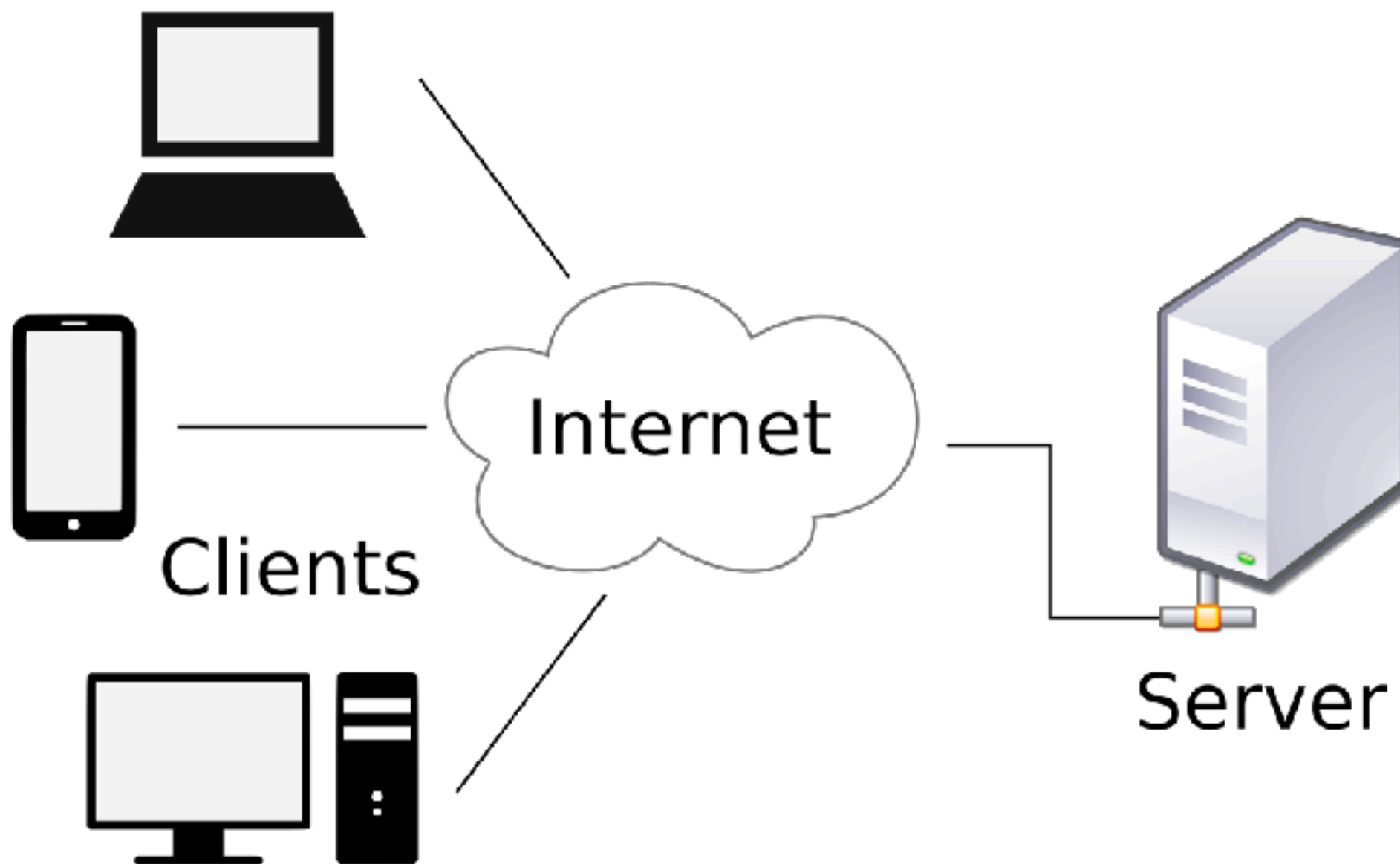
GMC Denali Road Bike by GMC
[Buy new \\$159.54 - \\$239.95](#)
 4 new from [\\$159.54](#) 3 used from [\\$124.99](#)
 El gicle for **FREE** Super Saver Shipping.
Sports & Outdoors: See all 119,303 items
- 

Spider-Man Bike (12-inch Wheels) by Spider-Man (Aug 28, 2006)
[Buy new \\$59.99](#)
 3 new from [\\$53.25](#)
 Get it by Friday, Jan 27 if you order in the next **11 hours** and choose one-day shipping
 ★★★★★ (27)
 El gicle for **FREE** Super Saver Shipping.
Sports & Outdoors: See all 119,303 items

- Sökning på ordet "bike" genererar en lista med både bilder och text.
- Hur skapades den här listan och vem skrev HTML, CSS och Javascript?
- Är det rimligt att ha färdiga HTML-sidor för alla tänkbara nyckelord?

Det saknas något

- JavaScript kan bara uppdatera DOM:en tillfälligt och ändringarna ses inte av någon annan
- HTML, CSS och Javascript räcker inte för att skapa dynamiskt innehåll på webbplatser
- ... men webbläsaren förstår inget annat än HTML, CSS och Javascript!
- Vi behöver något som kan skapa eller hämta innehåll som vi kan presentera för användaren



Server

- Statisk filserver
 - Filer uppdateras aldrig
- ... men flera alternativ finns:
 - PHP
 - Python
 - Java
 - Node.js
 - ...

Node.js



Node.js

- Kan användas för att sätta upp en HTTP-server
- Servern kan sedan ta emot data skickat med POST, GET, DELETE osv. och returnera exempelvis JSON
- Node.js kan även **kommunicera med en databas**
- Gör det möjligt att ha persistent data som vi både kan **skriva till och läsa ifrån**

Node.js

- Miljö för att köra JavaScript på servern
- Bygger på **Chromes V8 JavaScript engine**
- JavaScripts event-struktur med **callbacks** som används flitigt i Node.js
 - Kan vara lite ovant i början för programmerare som inte arbetat så tidigare
- Node.js är open-source och kan hittas på GitHub
 - <https://github.com/nodejs/node>

Vad är callbacks?

- Funktioner som **argument** till funktioner
- Lämnar över ansvaret för att fånga upp data och event till den kallade funktionen
- Stor del av både JavaScript och tredjeparts-bibliotek
- *"Om jag ger dig mitt leg, skulle du kunna hämta paketet jag beställt, lämna det utanför min dörr och sen ringa mig?"*

Node.js med ES6

- Node.js stödjer nästan allt i ES6
- Fullt stöd kräver för ES6 kräver att vi använder Babel (en 'code transpiler')
 - Översätter ES6 till ES5 och vi kan använda alla nya ES6 features
- Vi kommer att använda ES6 till allt utom import och export av moduler och därmed kunna undvika Babel

Node.js körs bara på serversidan!

- Ingen Node.js-kod körs på klientsidan
- Olika “ramverk” brukar användas för front- respektive backend för att underlätta och snabba på utveckling
- Håll det i åtanke när ni letar resurser!

Skapa ett nytt Node.js-projekt

Skapa mapp och index.js

```
mkdir my-app  
cd my-app  
touch index.js
```

Initiera projekt

```
npm init -y
```

Installera nodemon (så att vi slipper starta om node)

```
npm install --save-dev nodemon
```

Lägg till start-instruktion till package.json under "script"

```
"start": "nodemon --exec node index.js"
```

Skapa ett nytt Node.js-projekt med fullt stöd för ES6

Skapa mapp och index.js

```
mkdir my-app  
cd my-app  
touch index.js
```

Initiera projekt

```
npm init -y
```

Installera babel (ES6-stöd)

```
npm install --save-dev @babel/core @babel/cli @babel/preset-env @babel/node
```

Konfigurera babel

```
echo '{ "presets": [ "@babel/preset-env" ] }' > .babelsrc
```

Installera nodemon (så att vi slipper starta om node)

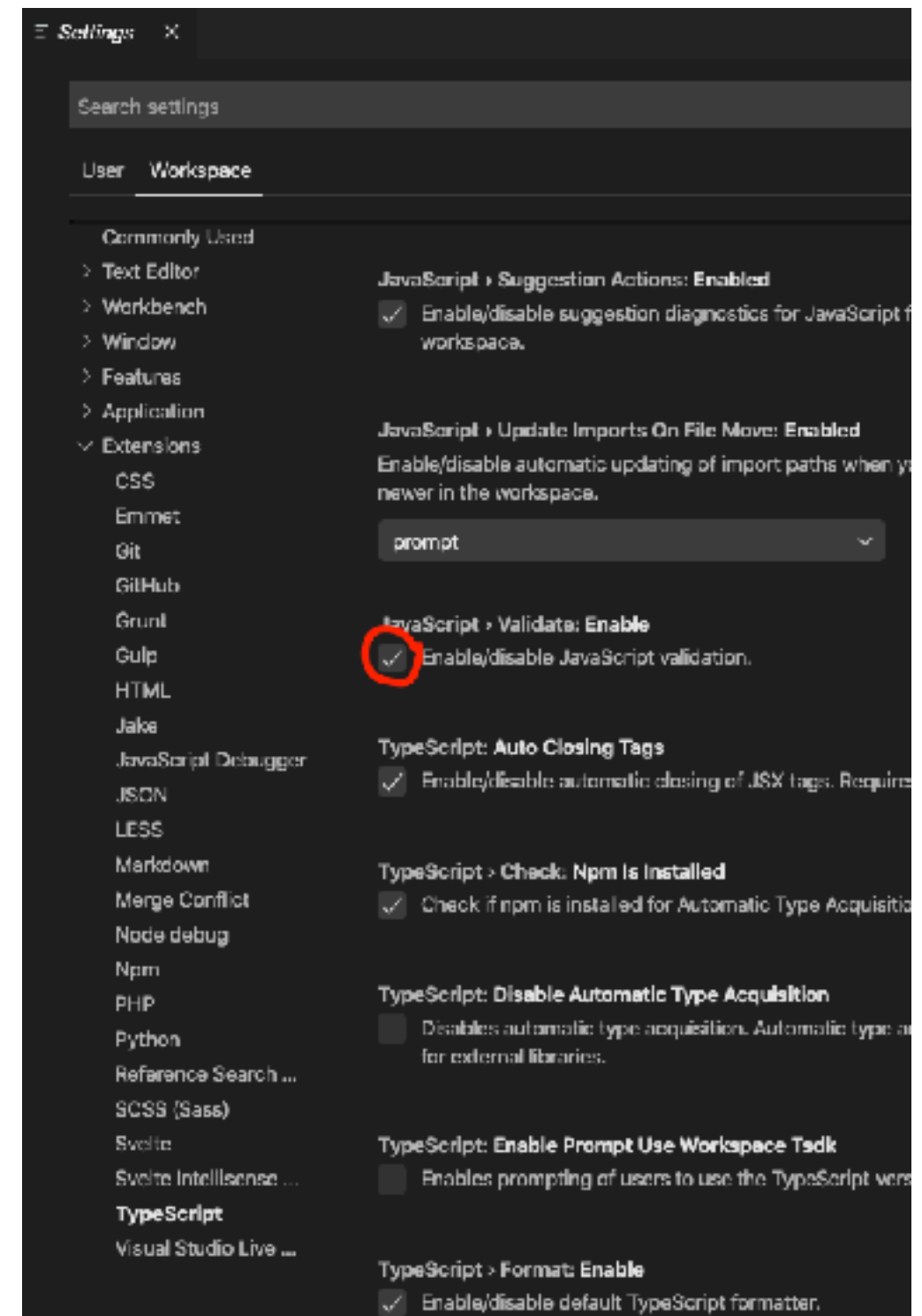
```
npm install --save-dev nodemon
```

Lägg till start-instruktion till package.json under "script"

```
"start": "nodemon --exec babel-node index.js"
```


Mycket syntax-varningar i VS Code?

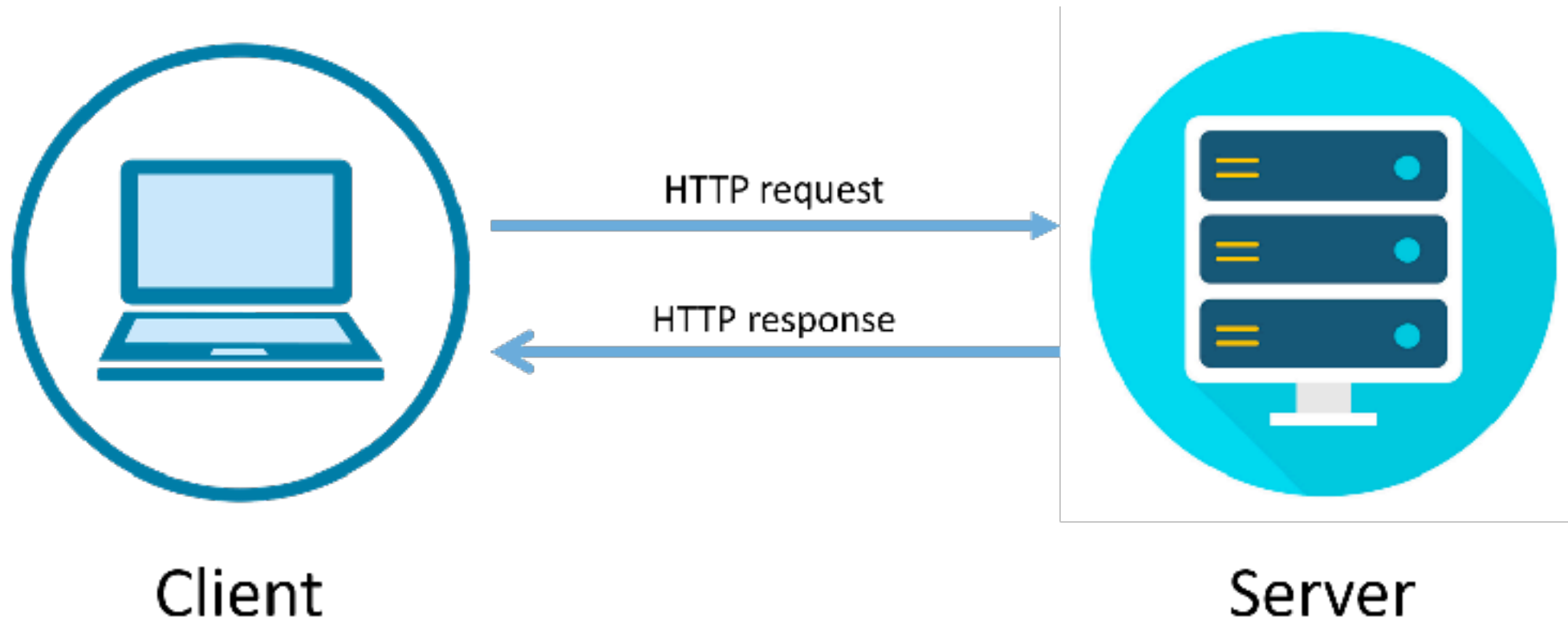
- Testa att avaktivera TypeScript-validering i inställningar



Enkel http-server med Node.js

localhost:8888/?name=Robin&phone=0704909179

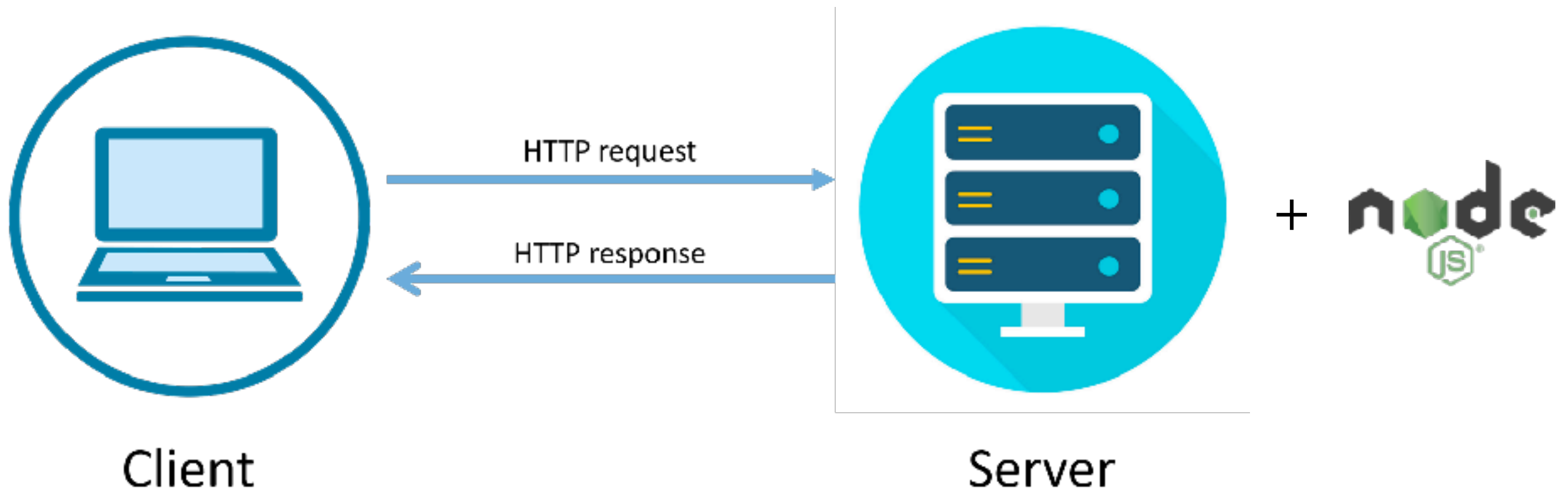
```
const http = require('http')
const url = require('url')
http.createServer((request, response) => {
  response.writeHead(200, {'Content-Type' : 'text/html'})
  let urlParts = url.parse(request.url, true)
  let name = urlParts.query['name'] || 'World'
  let phone = urlParts.query['phone']
  response.write(`<h1>Hello ${name}!</h1>`)
  if(phone){
    response.write(`<p>Is you're phone number ${phone}?</p>`)
  }
  response.end()
}).listen(8888)
```



Klassisk modell

En ny tråd för varje inkommande anrop

Stor overhead per request



Node.js

Bara en tråd där alla requests hamnar i en event-loop

Event-loop

- Node.js använder bara en tråd och alla requests körs i denna
- Om Node.js väntade på varje rad kod att exekvera innan den fortsatte skulle det alltså innebära att alla som gjorde anrop till servern fick vänta

```
let data = longRunningProcess()
```

Om vi är oförsiktiga och använder kod som ovan på fel ställe kan det resultera i att alla anrop får vänta väldigt länge...

Asynkrona anrop

- Kör en funktion utan att pausa
- Kan utnyttja **callbacks** eller **Promises**
- Asynkrona funktioner markeras med **async**

```
async function doSomething(){  
    // något tidskrävande  
}
```

- `async` returner implicit ett Promise
- För att vänta (inte att föredra!) på en **async**-function används **await**

```
await doSomething()
```

- Kan användas för att få asynkrona anrop att bete sig seriellt
- Måste i sin tur användas i en `async`-funktion

Asynkrona anrop: Promise

- Objekt som representerar ett “löfte” (Promise)
- Ett Promise-objekt har ett state
 - **pending**
 - **fulfilled**
 - **rejected**
- Promise tar två callbacks som parametrar: **resolve** och **reject**
- När state ändras körs en av dessa funktioner
- resolve-parameterns värde sätts via **.then(...)**
- reject-parameterns värde sätts via **.catch(...)**
- Flera **.then(...)** kan definieras för samma Promise

Asynkrona anrop: Promise

```
function loadData(){  
  return [  
    {'title': 'Gone in 60 seconds', 'year': 2000},  
    {'title': 'Pulp Fiction', 'year': 1994}  
  ]  
}
```

```
let p = new Promise((resolve, reject) => {  
  let data = loadData()  
  if(data !== null){  
    resolve(data)  
  } else {  
    reject('Failed to load data')  
  }  
})
```

```
p.then((x) => {  
  // 'then' kallas på om vi lyckas  
  console.log('Data loaded successfully:')  
  console.log(JSON.stringify(x, null, 2))  
}).catch((msg) => {  
  // catch kallas på om vi misslyckas  
  console.log(`Something went wrong: ${msg}`)  
})
```


Promises skapas sällan manuellt! Vi behöver bara komma ihåg att Promises ofta returneras när vi använder inbyggda funktioner och moduler i Node.js!

Kodexempel: Promise

Mer om Node.js

- Egna moduler
- Organisation av filer i projekt
- Testramverket 'mocha'
 - Modulerna 'should' och 'superagent'
- Code-coverage med Istanbul

Egna moduler

```
// index.js

let { start, PI } = require('/my-module')

console.log(`PI=${PI}`);

start(8888);
```

```
// my-module.js

let http = require('http');

function start(port){
  console.log(`Listening on port ${port}`);
  http.createServer((request, response) =>
  {
    response.writeHead(200, {'Content-
Type' : 'text/html'});
    response.write(`<h1>Hello world!</
h1>`);
    response.end();
  }).listen(port);
}

const PI = 3.14159265358979323846;

module.exports = {
  start: start,
  PI: PI
}
```

Organisation av filer

- Bör finnas en “entry point” till projektet i roten (om du inte utvecklar en modul)

```
./app.js
```

```
/lib
```

```
  requestHandlers.js
```

```
  route.js
```

```
  server.js
```

```
  main.js
```

```
/npm_modules
```

```
  Installerade moduler (bör ignoreras i ert repo)
```

```
/test
```

```
  test.js
```

Mocha

- Testramverk
- Installera Mocha med hjälp av npm

```
$ npm install --save-dev mocha
```
- Skriv testfall och lägg i test/
 - Alla js-filer som ligger i test/ kommer att köras
- Lägg till "test" i package.json

```
"scripts" : {  
  "test": "mocha"  
}
```

Om testerna inte hinner köra färdigt:

```
"scripts" : {  
  "test": "mocha --timeout 30s"  
}
```
- Kör testerna: **npm test**

Mocha: Exempel

```
const assert = require('assert')

describe('Array', () => {
  describe('#indexOf()', () => {
    it('should return -1 when the value is not present', () => {
      assert.equal([1, 2, 3].indexOf(4), -1)
    })
  })
})
```

Mocha: Exempel med done()

```
const assert = require('assert')

describe('Array', () => {
  describe('#indexOf()', () => {
    it('should return -1 when the value is not present', (done) => {
      assert.equal([1, 2, 3].indexOf(4), -1);
      done();
    })
  })
})
```


Mocha: Lite mer komplex (1)

```
const assert = require('assert')

describe('Array', () => {
  before((done) => {
    runServer().then(() => done());
  });

  describe('#indexOf()', () => {
    it('should return -1 when the value is not present', (done) => {
      request(url, mutation)
        .then((data) => {
          assert.equal(data.indexOf(4), -1);
          done();
        })
        .catch(err => done(err));
    });
  });

  after((done) => {
    closeServer().then(() => done());
  });
})
```

Mocha: Lite mer komplex (2)

```
const assert = require('assert')

describe('Array', () => {
  before((done) => {
    runServer().then(() => done());
  });

  describe('#indexOf()', () => {
    it('should return -1 when the value is not present', (done) => {
      runServer().then(() => { // start/close server for each test
        request(url, mutation)
          .then((data) => {
            assert.equal(data.indexOf(4), -1);
            closeServer().then(() => done());
          })
          .catch(err => closeServer().then(() => done(err)));
      });
    });
  });
});
```

should

- 'should' underlättar skrivandet av test ("an assertion library")

```
$ npm install --save-dev should
```

```
const should = require('should')
```

```
let user = {  
  name: 'John',  
  pets: ['Jane', 'Pete', 'Mary']  
}
```

```
user.should.have.property('name', 'John')
```

```
user.should.have.property('pets').with.lengthOf(3)
```

superagent

- 'superagent' underlättar skrivandet av HTTP-anrop
 - \$ npm install superagent
- Kan vara användbart när man testar anrop till sitt API

```
const superagent = require('superagent')
```

```
superagent
```

```
  .post('/api/pet')  
  .send({ name: 'Manny', species: 'cat' })  
  .set('accept', 'json')  
  .end((err, res) => {  
    // kontrollera resultat  
  })
```

Code coverage

- Hur stor del av min kod täcks av mina test?
- Installera Istanbul med npm
 - `npm install --save-dev nyc`
- Lägg till “coverage” till package.json:

```
“scripts” : {  
  “coverage”: “nyc --reporter=html npm test”  
}
```
- Kör test med **npm run coverage**
- Öppna filen `coverage/index.html` för att se coverage
 - Visar endast coverage för de filer som importerats till något av testerna
- **Tips:** Kontrollera att även felhanteringen testas!

Express.js

Express.js

- Ett ramverk för node
- Underlättar och snabbar upp utveckling av Node.js backends
- Enkelt att komma igång

```
mkdir app
cd app
npm init
npm install express
```

```
const express = require('express')
const app = express()
```

```
app.get('/', function (req, res) {
  res.send('Hello World!')
});
```

```
let server = app.listen(3000, () => {
  let host = server.address().address
  let port = server.address().port
```

```
  console.log(`Lyssnar på http://${host}:${port}`)
})
```

Express.js: express-generator

- För att snabbt skapa ett skelett för sin application kan man använda express-generator
 - Navigera till en tom mapp och kör: `npx express-generator`
- Bra beskrivning utav strukturen finns här: <https://www.sitepoint.com/create-new-express-js-apps-with-express-generator/>
- Kan behöva rensas upp bland filerna för att passa ens syfte

Ramverk byggda på Express.js

- **Feathers**: Build prototypes in minutes and production ready real-time apps in days.
- **ItemsAPI**: Search backend for web and mobile applications built on Express and Elasticsearch.
- **KeystoneJS**: Website and API Application Framework / CMS with an auto-generated React.js Admin UI.
- **Kraken**: Secure and scalable layer that extends Express by providing structure and convention.
- **LEAN-STACK**: The Pure JavaScript Stack.
- **LoopBack**: Highly-extensible, open-source Node.js framework for quickly creating dynamic end-to-end REST APIs.
- **MEAN**: Opinionated fullstack JavaScript framework that simplifies and accelerates web application development.
- **Sails**: MVC framework for Node.js for building practical, production-ready apps.
- **Bottr**: Framework that simplifies building chatbot applications.
- **Hydra-Express**: Hydra-Express is a light-weight library which facilitates building Node.js Microservices using ExpressJS.
- **Blueprint**: Highly-configurable MVC framework for composing production-ready services from reusable components
- **Locomotive**: Powerful MVC web framework for Node.js from the maker of Passport.js

Databas

- Hämta och spara data via Node.js
- Finns många databasalternativ
- Vi kommer att använda MongoDB
- Databasen kommer att ligga lokalt
 - Om ni vill använda molntjänsten för MongoDB måste ni ange hur vi kan koppla upp mot den

SQL
(relational databases)

ID	NAME	BALANCE
1	Anders	100
2	Erik	20
3	Jalal	200

NoSQL
(graph databases, key-value stores, mixed models ...)

Cassandra
CouchDB
MongoDB
DynamoDB
Datastore
....
Sparar information som grafer,
key-value, json, xml, etc.

MongoDB

- Information sparas som JSON-objekt
- Objekten sparas i “collections”
 - t.ex. Movie, Actor, Director etc.
 - En collection kan jämföras med en tabell i en SQL-databas
- Inget schema
 - ... om man inte exempelvis använder Mongoose-modulen
- Ingen garanti för att två Movie-objekt innehåller samma fält, t.ex title, length, etc.
- MongoDB är lättviktigt, snabbt och skalar bra!

MongoDB: Komma igång

- Installera och starta MongoDB
- Logga in via terminal:
`mongo`
- Visa alla databaser:
`show dbs`
- Välj databas:
`use tdp013`
 - Om databasen inte finns så skapas den
- Spara ett nytt objekt i collection movie:
`db.movie.insert({'a': 1})`
- Lista alla objekt i collection movie:
`db.movie.find()`
- Läs på om olika funktioner i MongoDB-dokumentationen
- **Tips:** MongoDB har interna ID:n för alla objekt.
- **Tips:** MongoDB Compass ger ett GUI mot MongoDB

Node.js: MongoDB driver

- Installera en driver för MongoDB
 - Exempel: `npm install mongodb`
- Exempel: Lista data

```
const { MongoClient } = require('mongodb');
let url = "mongodb://localhost:27017/";

MongoClient.connect(url, (err, db) => {
  if(err) { throw err; }
  let dbo = db.db('tdp013');
  dbo.collection("movie").find({}).toArray((err, result) => {
    if(err){ throw err; }
    console.log(result);
    // close connection when done with mongo
    db.close()
  });
});
```

Node.js: MongoDB driver

- Lägga till ny data
- Callback är inte ett krav
- ... om vi inte vill hålla kolla på om vi lyckats lägga in datan eller ej

```
MongoClient.connect(url, (err, db) => {  
  if(err){ throw err; }  
  let dbo = db.db('tdp013');  
  let myobjects = [  
    { _id: 7, name: 'Chocolate Heaven'},  
    { _id: 8, name: 'Tasty Lemon'},  
    { _id: 9, name: 'Vanilla Dream'}  
  ];  
  dbo.collection("products").insertMany(myobjects, (err, res) => {  
    if (err){ throw err; }  
    console.log(res);  
    db.close();  
  })  
})
```

MongoDB driver: Att tänka på

- Även om det inte kommer märkas i labb 2 så är etablering av en ny connection **mycket** tidskrävande i relativa termer
- Bra att återanvända samma uppkoppling så långt som möjligt
- Vill man använda någon annan driver för MongoDB stå går det bra
- **Kom ihåg!** Labbassarna måste kunna köra er kod. Inkludera därför information om hur man ska konfigurera databasen om ni inte använder default.

